

Силабус навчальної дисципліни
«УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У СФЕРІ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ»

Освітня програма: «Початкова освіта»
Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень
Обсяг: 3 кредити ЄКТС
Курс: 1; **Семестр:** 1
Дні, Час, Місце: згідно з розкладом
Кафедра: Педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту
Затверджено: протокол №1 від 27.08.2024 р.

Інформація про викладача

Ім'я	Самойленко Олена Володимирівна
Контакти	E-mail: samoilenko.ov@ndu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту (ауд. 233 навчального корпусу №2)
Години консультацій	Середа: 13:30 – 15:30

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Управління освітнім процесом у сфері початкової освіти» призначена сформувати у здобувачів професійну компетентність з організації та управління освітнім процесом у сфері початкової освіти у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів; здатність до планування, організації, контролю та моніторингу освітнього процесу в сфері початкової освіти; уміння щодо узагальнення результатів власної педагогічної діяльності та визначення відповідності набутих професійних компетентностей чинним вимогам, оцінювання результатів діяльності команд та колективів.

Дисциплін вивчається у першому семестрі.

Постреквізити: «Педагогічна практика».

Компетентності та результати навчання

Компетентності

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Початкова освіта» сприяє набуттю здобувачами програмних компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати дослідницькі та/або інноваційні задачі у сфері початкової освіти.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Здатність працювати автономно.

СК1. Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти в професійній діяльності, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК2. Здатність використовувати різні стратегії комунікації державною та іноземною мовами в професійній та науковій діяльності у сфері початкової освіти.

СК3. Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси в організації освітнього та наукового процесів у сфері початкової освіти.

СК4. Здатність створювати та застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

СК5. Здатність до педагогічного партнерства в професійній та науковій діяльності, саморозвитку та навчання впродовж життя.

СК6. Здатність управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, що потребує нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК7. Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, провадити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової освіти.

СК8. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд та колективів.

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Початкова освіта» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження Інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.

ПРН4. Організовувати та управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.

ПРН6. Об'єктивно оцінювати результати діяльності учнів та колективів у сфері початкової освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.

Форми, методи та засоби навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (14 год.) та практичних занять (16 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (60 год.) для студентів денної форми здобуття вищої освіти; лекцій (4 год) та лабораторних робіт (6 год), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та інтернет мережі (80 год) для студентів заочної форми здобуття вищої освіти.

Викладач використовуватиме комплекс методів навчання. Організація та реалізація освітнього процесу у сфері початкової освіти відбуватиметься за допомогою лекцій, розповідей, бесід, ілюстрацій, демонстрацій, самостійної роботи у вигляді складання плану розвитку закладу освіти та письмових завдань. Мотивація та стимулювання активності студентів забезпечується через навчальні дискусії, моделювання управлінських та педагогічних ситуацій, створення ситуацій пізнавальної новизни та зацікавленості, інтерактивні вправи, розв'язання кейсів і проведення, зокрема 8-го практичного заняття ділових ігор (ділова гра «Директор початкової школи»). Контроль освітньої діяльності студентів здійснюватиметься

письмовими контрольними роботами, творчими навчально-дослідними та управлінськими завданнями, захистом управлінських проектів та, за необхідності, із застосуванням цифрового або машинного контролю.

Організація навчання

Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні основи управління закладом загальної середньої освіти. Державне управління ЗЗСО та сферою початкової освіти	4	
2	Педагогічний аналіз і планування освітнього процесу в ЗЗСО та сфері початкової освіти	2	1
3	Організація та графічне планування освітнього процесу, особливості складання розкладу занять в сфері початкової освіти	2	
4	Внутрішкільний контроль, інспектування та діловодство в ЗЗСО та сфері початкової освіти	2	1
5	Методична робота в ЗЗСО та сфері початкової освіти	2	1
6	Управління безпекою в освітньому закладі в умовах динамічних змін: виклики та рішення	2	1
Разом		14	4

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні основи управління закладом загальної середньої освіти	4	1
2	Державне управління закладом загальної середньої освіти та сферою початкової освіти	2	
3	Внутрішнє керівництво закладом загальної середньої освіти та початковою ланкою освіти	2	1
4	Планування й організація освітнього процесу початкової ланки освіти	2	1
5	Внутрішкільний контроль в ЗЗСО та сфері початкової освіти. Діловодство. Інспектування закладу освіти	2	1
6	Управління методичною роботою в закладі загальної середньої освіти та сфері початкової освіти	2	1
7	Управління безпекою в освітньому закладі в умовах динамічних змін: виклики та рішення	2	1
Разом		16	6

Теми самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні основи та державне управління закладом загальної середньої освіти	15	20
2	Педагогічний аналіз та планування освітнього процесу в ЗЗСО та в сфері початкової освіти	10	10

3	Внутрішнє керівництво закладом загальної середньої освіти та початковою ланкою освіти	10	10
4	Внутрішньошкільний контроль в ЗЗСО та сфері початкової освіти. Діловодство в ЗЗСО та в сфері початкової освіти	10	10
5	Інспектування ЗЗСО. Моніторинг освітнього процесу в сфері початкової освіти	5	10
6	Управління безпекою в освітньому закладі в умовах динамічних змін: виклики та рішення	5	10
7	Методичний супровід професійного розвитку педагогів у сфері початкової освіти	5	10
Разом		60	80

Оцінка

Критерії поточного (формульованого) оцінювання на практичних заняттях

Відмінно «5» – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до наукового аналізу та прогнозування; уміє самостійно розв'язувати проблеми й практичні завдання; самостійно знаходить і використовує інформацію, виявляючи власне ставлення до неї; логічно й творчо використовує навчальний матеріал.

Добре «4» – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя розвитку процесів і явищ; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела інформації; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності та творчо вирішує практичні завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

Задовільно «3» – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен вирішувати практичні завдання самостійно, але за зразком.

Незадовільно «2» – студент виявляє недостатні знання й розуміння основних положень навчального матеріалу з навчальної дисципліни, поверхово аналізує події, процеси, явища; не робить самостійно узагальнень і висновків; відповідь містить часткові помилки, недостатньо осмислена; застосовує знання під час розв'язуванні завдань за зразком з допомогою.

Критерії проміжного та підсумкового оцінювання

Розподіл балів	Складові та критерії оцінювання
0-33 0-3 0-15	Самостійна робота: 1. Скласти розклад занять початкової ланки освіти ЗЗСО 2. Створити кейс управлінських ситуацій відповідно до напрямів діяльності заступника директора з НВР в сфері початкової освіти (5 ситуацій з аналізом) (оцінюється кожна по 0-3 б.).

0-15	3. Управління розвитком професійної майстерності педагогічних працівників. (Скласти картотеку (5 карток) передового педагогічного досвіду вчителів початкових класів, спираючись на інформацію в інтернет-джерелах (Національна освітня платформа Всеосвіта, освітній проект «На урок»), наукові публікації, журнали і т. п. (оцінюється кожна по 0-3 б.). <i>Критерії: наявність елементів завдання – 1 бали; наявність основи завдання – 2 бали; повна відповідність вимогам – 3 бали</i>
0-40	Контрольні роботи: Розділ 1 – 0-10 б.; Розділ 2 – 0-10 б.; Розділ 3 – 0-10 б.; Розділ 4 – 0-10 б.
9-10	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
5-6	У цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві помилки
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань, допускаючи при цьому суттєві помилки
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань
0-27	Навчально-дослідне завдання Підготувати доповідь для виступу на засіданні методичного об'єднання вчителів початкових класів ЗЗСО з актуальної теми (на вибір здобувача) Основні критерії, за якими оцінюється виступ: 0-3 - відповідність темі (відповідність змісту виступу заявленій темі, 0-3 - актуальність обраної теми для сучасної освіти та потреб закладу освіти) 0-3 - глибина розкриття теми (тема представлена вичерпно та з глибоким аналізом із наявністю прикладів з педагогічної практики) 0-3 - чіткість структури та логічність викладу (наявність структури (вступ, основна частина, висновки) дотримання логіки викладу) 0-3 - практична значущість (представлення конкретних методичних рекомендацій для колег із можливістю використання представлених матеріалів на практиці) 0-3 - інтерактивність та залучення аудиторії (передбачено дискусію або обговорення, використання інтерактивних методів) 0-3 - візуальне оформлення (наявність презентації, роздаткових матеріалів або відеоматеріалів) 0-3 - тривалість виступу (дотримання регламенту) 0-3 - актуальність джерел інформації (використання сучасних джерел інформації, опора на досвід інших педагогів, сучасні дослідження та законодавчі зміни) <i>Критерії: наявність елементів завдання – 1 бали; наявність основи</i>

	завдання – 2 бали; повна відповідність вимогам – 3 бали
100	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь Відвідування лекційних, практичних занять з курсу є обов'язковими (за виключенням студентів індивідуальної форми навчання). Для студентів індивідуальної форми навчання необхідно на початку семестру узгодити з викладачем графік індивідуальної роботи та консультацій.

Дедлайн. Терміни виконання всіх видів робіт доводяться до студентів на початку вивчення освітнього компоненту. Завдання, передбачені дисципліною мають бути виконані та подані на перевірку за три дні до заліку.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з чинним положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/uxufcx>). Всю заплановану роботу здобувачі виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається здобувачу на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності.

При виконанні спільних завдань, потрібно зазначати внесок кожного учасника/учасниці.

Мобільні пристрої на занятті використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/dkhfxg>) університету, а також принципів і правил поведінки, визначених у Етичному кодексі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (<http://surl.li/vyonww>).

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Основні джерела інформації для вивчення навчальної дисципліни

1. Актуальні проблеми управління закладами освіти в контексті стратегії модернізації освітньої галузі : колективна монографія / за загальною редакцією В. П. Кравця. Г. М. Мешко. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. 310 с.
2. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О., Ліннік О.О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної

- середньої освіти. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ, Державна служба якості освіти. 2021. 350 с.
3. Деміхов О.І., Дегтєрєва І.О. Стратегічне управління та управління змінами : конспект лекцій. Київ : ННІМП УМО. 2023. 128 с.
 4. Дуткевич Т.В., Толков О.С. Техніка управлінської діяльності у закладі освіти. Навчальний посібник. Центр учбової літератури. 2020. 194 с.
 5. Кобинець Я. Управління освітнім процесом під час війни. 2023. URL: https://osvita.ua/school/reform/89084/#google_vignette
 6. Ніколаєнко С.М. Керівник закладу освіти (організаційно-педагогічні та правові основи управлінської діяльності) : підручник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ : НУБіП України. 2019. 408 с.
 7. Онишків О. Основи управління закладом загальної середньої освіти : навчальний посібник для студ. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2018. 192 с.
 8. Романчук А.В. Сучасні інноваційні технології управління навчально-виховним процесом у початковій школі. Теорія і методика управління освітою. 2019. № 10. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/10/part_2/41.pdf
 9. Самойленко О. В. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Управління освітнім процесом у сфері початкової освіти» / уклад.: О. В. Самойленко. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2024. 58 с.
 10. Топузов О. М., Онопрієнко О. В. Організація освітнього процесу в початковій школі : методичні рекомендації. Харків : Ранок, 2020. 144 с.
 11. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, О.С. Боднар, В.В. Радул, О.М. Старокожко, Ю.І. Кондратенко. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ: БДПУ. 2022. 506 с.
 12. Irving van Heuven van Staereling. School Timetabling in Theory and Practice (Шкільний розклад: теорія і практика) [Електронний ресурс] / VU University, Amsterdam. Faculty of Sciences. URL: https://beta.vu.nl/nl/Images/werkstukheuvenvanstaerelingvan_tcm235-317648.pdf
 13. Selwyn, N., Pangrazio, L., Nemorin, S., & Perrotta, C. (2020) What might the school of 2030 be like? An exercise in social science fiction. Learning, Media and Technology, 45(1), pp. 90-106. DOI: <https://doi.org/10.1080/17439884.2020.1694944> (in English)
 14. Wojciech, W., Sobczyk, W., Waldemar, L., & Pochopień, J. (2021) Future educator's digital learning assets: global challenges of our time. Futurity Education, 1(2), pp. 32-41. DOI: <https://doi.org/10.57125/FED/2022.10.11.17> (in English)